
Про знахідку тетраплоїдів із роду *Carassius* на теренах Закарпаття — Гібридизація, що призводить до утворення поліплоїдів, є єдиним експериментально доведеним способом утворення нових таксонів не тільки видового, але й більш високого систематичного рангу (Кокодій, 2010).

Однією з груп коропових, що інтенсивно гібридизує є види роду *Carassius*. Шляхом генного маркування доведено факт гібридизації між аборигенним золотим карасем *C. carassius* та інвазійним в Європі карасем китайським *C. auratus* (Межжерин, Лисецкий, 2004). Особливу актуальність дослідженню відносин карасів у басейні Тиси, надає те, що гібридизують види з різко відмінним станом ресурсів і чисельністю. Золотий карась *C. carassius* - зникаючий вид, що внесений у третє видання Червоної книги України (2009), тоді як карась китайський *C. auratus* є видом, що з року в рік розширює свій ареал. Фактором триваючого зменшення чисельності популяцій карася золотого, навіть у сприятливих для нього стаціях, є гібридизація з карасем китайським (Кокодій, 2010).

Загалом проаналізовано 89 карасів ($f=59$; $m=30$) з двох вибірок, які взяті на території Мукачівського району з водосховища у околицях с. Пістрялово ($n=43$; $f=23$; $m=20$) та ставка поблизу с. Форнош ($n=46$; $f=36$; $m=10$). Плоідність карасів визначали шляхом вимірювання площі еритроцитів на мазках крові (Горюнова, 1974; Sezaki et al., 1977). На кожному препараті проаналізовано не менше 20 клітин. Статеву належність визначалась шляхом розтину порожнини тіла та вивченням гонад.

Загальний розподіл всіх досліджених карасів за розмірами еритроцитів був чітко двокомпонентними з трансгресією між двома групами риб. Перша охоплює 51,69% особин і має діапазон площі еритроцитів від 114 до 150 μm^2 і середнє значення $137,71 \pm 9,05$, що відповідає розмірам еритроцитів диплоїдних особин. Друга група розподіляється в межах значень від 151,60 до 186,40 μm^2 із середнім значенням $166,53 \pm 9,11$, містить близько 46,07% всіх вивчених риб. Масштаб збільшення розмірів еритроцитів більш ніж на третину відповідає площі клітин триплоїдних особин. Треба зазначити, що між першим і другим розподілами спостерігається трансгресія. Особливий інтерес викликають особини з розмірами еритроцитів від 215,5 до 239 μm^2 , що відповідає рівню тетраплоїдів (розміри еритроцитів збільшені на дві третини). Всього знайдено дві такі особини.

За даними популяційного аналізу досліджені поселення карасів поділяються на дві групи: у с. Пістрялово домінують поліплоїди (триплоїди - 76,09%; тетраплоїди - 4,65%), а у с. Форнош - диплоїди (69,77%).

Співвідношення статей карасів у досліджених біотопах варіює, у водосховищі с. Пістрялово частка самок склала 53,49%, самців - 46,51%, а у ставку с. Форнош самки складають 78,26%, самці - 21,74%. Таким чином статевий склад залежить від частки у популяції триплоїдних особин, тобто особин яких відносять до виду *C. gibelio*, що домінує у с. Форнош, у с. Пістрялово популяція складається переважно з особин *C. auratus*. Золотий карась *C. carassius* у досліджених біотопах нами не виявлений. — **Куртяк Ф. Ф., Бондар П. П., Свирида Т. В.** (Ужгородський національний університет; м. Ужгород, вул. Волошина, 32).